

ДЖАНИ РОДАРИ ДЕСЕТ КИЛОГРАМА ЛУНА

Превод от италиански: Хубан Стойнов, Бояна Петрова, —

chitanka.info

Дали си спомням за първите хора, които стъпиха на Луната? И как още! Спомням си много добре. Не си спомням точно коя година и кой месец беше, но помня много добре, че беше сряда сутрин, когато се почука на вратата ми и като отидох да отворя, видях пред себе си комендаторът^[1] Дзип много развълнуван.

— Велики работи! — втурна се той вкъщи и мигом се отпусна на дивана.

Комендаторът Дзип тежеше поне сто килограма и пружините на дивана изскърцаха застрашително.

— За какво става дума? — запитах разтревожен.

— Велики работи! Най-голямата сделка в историята. Колко тома книги имате в библиотеката? Две хиляди? Смятайте, че имате две хиляди тома банкноти. Изтичах при вас веднага, щом узнах, не само защото сме съседи и защото ми услужихте с термометъра, когато синът ми имаше шарка, а и за това, че вие сте интелигентен; пък тази сделка е само за ин-те-ли-гент-ни хора. Забранено за глупаци, ясно ли е?

— Не ме дръжете в напрежение, комендаторе. Говорете, кажете ми всичко!

Комендаторът си придаде загадъчен вид, огледа се подозрително наоколо, надзърна под бюрото, за да се увери, че никой не ни подслушва, отиде да погледне и през прозореца — кой знае защо: аз живея на четвъртия етаж и през прозореца ми в течение на толкова години беше влязло само едно заблудено канарче, което веднага предадох на портиерката.

Най-после Дзип отново се разположи на дивана и предпазливо извади от джоба на сакото си едно пакетче, завито в бакалска хартия и вързано с канап.

— Нося го така — каза той с въздишка, — за да мислят хората, че са наденички или пържоли. Знаете ли какво има вътре?

— Не, комендаторе, но вече горя от желание да узная.

— Погледнете и преценете сам. Вие сте интелигентен човек: ин-те-ли-ген-тен!

В пакетчето имаше нещо, което ми заприлича на парче креда или глина, не по-голямо от юмрук. Искях да разгледам предмета по-внимателно, но комендаторът беше вече завил пакетчето и го бе пъхнал в джоба си.

— Видяхте ли?

— Не.

— Как, нямате ли очи?

— Да кажем, че видях, но не разбрах.

— Жалко! Надявах се, че между ин-те-ли-гентни хора думите са излишни. Това, което ви показах, уважаеми приятелю, е не друго, а... парче от Луната!

Докато ми съобщаваше това, комендаторът Дзип неволно бе повишил глас. Той пръв се уплаши от това и веднага ми изкомандва:

— Ш-ш-шт! Тихо, за бога! Сделката е тайна. Получих пробата от доверен приятел, втори братовчед на зетя на портиера на полковник Поп.

— Космонавтът? Първият човек, слязъл на Луната?

— Именно той. Никой не знае това, но Поп е донесъл от своето необикновено пътешествие десет килограма лунна почва: десет килограма от Луната, ясно ли е? Той е склонен да продаде цялото количество срещу скромна сума. Нали разбирате, че при неговото положение не може да преговаря сам за сделката.

— Разбирам, но не виждам още сделката.

— Тогава вие не само нямате очи, но ви липсва и въображение. Ходили ли сте някога в Пиза?

Този въпрос за мен беше като удар: откровено казано, не го очаквах.

— Не сте ли виждали туристите как жадно разграбват подаръчетата с наклонената кула? И ги плащат скъпо и прескъпо, макар че не струват и пукната пара. А представете си какво ще стане, когато ние започнем да продаваме подаръчета — или да ги наречем с френската дума, че звучи по-добре — сувенири от Луната: малки месечинки, не по-тежки от няколко грама, но направени от истинска лунна пръст, сто процента гарантирана...

— Гарантирана от зетя на втория братовчед на портиера...

— Извинете, но сгрешихте: става дума за втория братовчед на зетя, а не обратното. Вижте, четете, това е декларацията на професор Руп, английския астроном, прочут в цял свят. Тя потвърждава, че продадената ми проба действително се състои от материали, произхождащи от лунната повърхност... А това пък е писмо от доктор Брек, американски геолог... Ето и писмо от професор Проп от Московската академия на науките... И всички тези господа, най-

блестящите мозъци на планетата, гарантират, че се касае за парче от Луната!

Комендаторът Дзип навираше в лицето ми един след друг тези листове хартия, изпълнени с печати, гербови марки, математически и химически формули, след това бързо ги прибра в джоба си и като ме изгледа тържествуващо, пошепна:

— Срещу десет милиона всичката донесена лунна почва ще бъде наша: милион за килограм луна... Почти без пари, не намирате ли? Вече дадох капаро двеста хиляди лири, но тъй като не съм глупак, поисках да ми дадат в замяна тази проба от стоката. Вижте, направих изчисление: ако продаваме сувенирите по двадесет хиляди лири единия, можем да изкараме спокойно сто милиона при чиста печалба деветдесет милиона. Парченце луна за двадесет хиляди лири: ще ги разграбват, уверявам ви. Ще се свържем с...

— Братовчеда на портиера на зетя...

— Моля ви, постарайте се да запомните: братовчеда на зетя на портиера. Но ако е необходимо, ще се свържем направо с полковник Поп, ще му предложим процент и той ще ни осигури нови доставки. Ще имаме монополно право, разбирате ли? Ще можем да продаваме тонове от Луната и вие ще трябва да изхвърлите тези книги, за да направите място на парите, ясно ли е?

И той продължи в този дух, като ми обясни всички подробности на работата. „Лунните сувенири“ щяха да се продават в книжарниците, по гарите, в аптеките, дори пред църквите. Хората щяха да се редят на опашки за тях. Към всяко сувенирче щеше да се прилага копие от декларациите, писмата, удостоверенията на учените Руп, Брек и Проп.

— Добре — отсякох. — Но с какво мога да бъда полезен аз?

Комендаторът Дзип облещи очи от учудване:

— Приятелю мой, много ви обичам, но позволете ми да отбележа, че вие, както нямате очи да гледате, нямате и уши да слушате. Нали ви казах, че за съжаление в момента нямам капитали?

— Не, комендаторе, не ми казахте това.

— Възможно е, възможно е. Е добре, казвам ви го сега. Аз мога да събера до пет милиона. Останалите пет трябва да ги дадете вие. Така в сделката ще участваме наполовина. На драго сърце бих ви отстъпил по-голямата част от сделката, но вие разбирате, че аз трябва

да мисля за децата си, за бъдещето на семейството. Пет милиона аз, пет милиона вие.

Не му казах, че нямам не пет милиона, а пет хиляди лири дори, защото тъкмо тази сутрин бях платил наема с последните си пари. Беше ми хрумнала една мисъл и затова реших да не говоря повече на моя приятел.

— Добре — рекох, — да отидем при портиера на братовчеда...

— Да отидем! — извика комендаторът Дзип и скочи веднага.

От възторг той дори не забеляза, че отново бях объркал братовчедите, зетьовете и вратарите.

— Той ще ни чака в тринадесет часа пред Траяновата колона.

— Отлично място за среща.

— Нали? Ще изглеждаме като обикновени туристи. Който ни вили, никога няма да му мине през ума, че единият от нас носи в джоба си парче от Луната.

Беше 12 часът и 50 минути, когато стигнахме до прочутия паметник. Десетте минути чакане се сториха на комендатора Дзип дълги като десет века: от вълнение той буквално танцуваше, така че по едно време лунното пакетче изскочи от джоба му и падна върху обувката му.

— Ох! — извика неволно той, но веднага се поправи: — Какво щастие! Какво щастие!

— Браво, нищо не може да ви сломи, дори и когато върху крака ви падне камък.

— Но давате ли си сметка? Ако беше паднало на земята, щеше да стане на парчета.

— Е, щом ще се правят сувенири, трябва без друго да се разтроши.

Но Дзип вече не ме слушаше.

— Ето нашия човек! — извика той, като посочи с пръст някого в тълпата.

Мъжът, който идваше срещу нас, беше облечен много прилично. Носеше черни очила и сламена шапка с широка периферия, закриваща челото му. Отдалеч приличаше на адвокат, който се разхожда, или на чиновник от префектурата^[2], излязъл да пие едно кафе. Той би могъл да заблуди всекиго, но не и мен. По простата причина че го познавах.

— Добър ден — извика радостно комендаторът.

— Добър ден, добър ден — отговори мъжът превзето, като протегна и двете си ръце за поздрав. — Значи всичко е наред?

— Отлично — отвърна комендаторът Дзип. — Доведох този приятел, който е в течение на въпроса. Позволете да ви го представя доктор...

— Не е нужно, комендаторе — прекъснах го аз. — Ние вече се познаваме.

— Така ли? — запита мъжът, внезапно обезпокоен. — Наистина не си спомням да съм имал честта...

— Не си спомняте ли? Разбирам, разбирам. Вие винаги имате да мислите за толкова неща.

— Но тогава всичко е наред — извика възторжено комендаторът Дзип. — Вие се познавате, всичко е наред, сделката е готова.

— Да — казах аз, — сделката е готова. Сега господинът ще ви върне вашите двеста хиляди лири...

— Какво, какво? — измънка комендаторът. — Какво говорите?

— Казвам, че този господин преди не повече от шест месеца предложи и на мен блестяща сделка. Представете си, комендаторе, той искаше да ми продаде само за половин милион една подкова от коня на Калигула. Нали знаете, онзи прочут кон, дето господарят му го направил сенатор... Този господин тук носеше в джоба си една от подковите му, доказвайки автентичността ѝ с цяла дузина удостоверения от немски, френски, норвежки и чехословашки професори. Но господинът трябва да е малко късоглед, защото преди два месеца искаше да ми продаде мотиката, която Ромул, лека му пръст, строшил в главата на брат си Рем. Господинът е специалист по сензационни продажби. Не бих се учудил, ако сега извади от джоба си ябълката, която Ева дала на Адам, и се опита да ни я продаде срещу подходяща сума.

Мъжът понечи да си тръгне, но аз веднага го хванах за ръката:

— Хайде, върнете парите на комендатора и си вземете обратно парчето мазилка, което сте му дали.

В този момент комендаторът припадна. Твърде много вълнения само в една сутрин за пълен човек като него.

И двамата се наведохме да му помогнем и продавачът на Луната, който всъщност беше добряк, ми обясни, докато комендаторът лека-полека идваше в съзнание:

— Аз исках само да се пошегувам. Кълна ви се, че се шегувах. Как може човек да вярва на първия срещнат, който иска да му продаде парче от Луната? По едно време разбрах, че комендаторът се хваща на въдицата. Тогава... Но какъв комендатор е той? Никога не съм срещал толкова наивен комендатор.

— Всъщност — обясних аз на свой ред — скъпият господин Дзип не е никакъв комендатор. Започнаха да го наричат така, защото е пълен, и така си му остана.

— А, ами че тогава — заключи другият, — тогава и господин Дзип е своего рода продавач на парчета от Луната. Ето, вземете, това са неговите пари. Липсват само хиляда лири; похарчих ги преди половин час за обяд.

Но аз му оставих още хиляда лири за вечеря.

[1] Почетна титла в Италия. — Бел.пр. ↑

[2] Окръжно управление в Италия. — Бел.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.